POMORSKI BANK ROLNICZY

SPÓŁKA AKCYJNA

W TORUNIU

1929

TORUŃ 1930 ROKU

CZCIONKAMI POMORSKIEJ DRUKARNI ROLNICZEJ SP. AKC. W TORUNIU

POMORSKI

BANK ROLNICZY

SPÓŁKA AKCYJNA

W TORUNIU

1929

TORUŃ 1930 ROKU

CZCIONKAMI POMORSKIEJ DRUKARNI ROLNICZEJ SP. AKC. W TORUNIU

SPRAWOZDANIE

POMORSKIEGO
BANKU ROLNICZEGO
SP. AKC.

W TORUNIU

Z CZYNNOŚCI ZA ROK
1929

Walne Zgromadzenie

Akcjonarjuszów Pomorskiego Banku Rolniczego Sp. Akc.

w Toruniu

odbędzie się dnia 15 kwietnia 1930 roku o godzinie 13-tej

w lokalu Banku w Toruniu w domu własnym przy ulicy Szerokiej № 30.

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie Dyrekcji i Rady Nadzorczej za rok obrachunkowy 1929.
2. Zatwierdzenie bilansu za rok 1929 i rachunku strat i zysków i ewentl. sposobu ich pokrycia.
3. Udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Dyrekcji.
4. Wybory do Rady Nadzorczej.
5. Wybory do Komisji Rewizyjnej.
6. Przyjęcie warunków emisji nowych akcyj ustalonych przez władze Spółki.
7. Wolne wnioski.

Pomorski Bank Rolniczy Sp. Akc. w Toruniu

D y r e k c j a:

L. CENTNER J. TWARDZICKI

Władze banku:

1. Dr. KAZIMIERZ ESDEN-TEMPSKI, prezes Pom. Izby Rolniczej, Toruń, Prezes, wybrany do 1931 r.
2. LEON JANTA-POŁCZYŃSKI, obywatel ziemski z Wysokiej, pow. Tuchola, Wiceprezes, „ „ 1930 r.*)
3. JÓZEF ŻYCHLIŃSKI, Prezydent Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, Prezes Rady Nadzorczej Banku Cukrownictwa w Poznaniu, Wiceprezes, „ „ 1931 r.
4. STEFAN SURYN, Prezes Pomorskiej Spółki Okowicianej, Starogard, Wiceprezes, „ „ 1931 „
5. LEON BRZESKI, Dyrektor Banku Cukrownictwa w Poznaniu, „ „ 1930 „
6. JAN DONIMIRSKI, Prezes Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, obywatel ziemski z Łysomic, pow. Toruń, „ „ 1930 „
7. JERZY JAWORSKI, obywatel ziemski z Augustowa, pow. Brodnica, „ „ 1932 „
8. GABRJEL JEŻEWSKI, obywatel ziemski z Działowa, pow. Chełmno, „ „ 1932 „
9. IGNACY Hr. MIELŻYŃSKI, obywatel ziemski z Iwna, pow. Kostrzyn, „ „ 1932 „
10. KAZIMIERZ RÓŻYCKI, obywatel ziemski z Taszewa, pow. Świecie, „ „ 1931 „
11. MARCELI SCHEFFS, Dyrektor Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, Poznań, „ „ 1931 „
12. BOLESŁAW STRACHANOWSKI, obywatel ziemski z Czernik, pow. Kościerzyna, „ „ 1930 „

Wydział wykonawczy:

1. Dr. KAZIMIERZ ESDEN-TEMPSKI, Prezes Pom. Izby Rolniczej w Toruniu.
2. LEON BRZESKI, Dyrektor Banku Cukrownictwa w Poznaniu.
3. JERZY JAWORSKI, obywatel ziemski z Augustowa, pow. Brodnica
4. GABRJEL JEŻEWSKI, obywatel ziemski z Działowa, pow. Chełmno.
5. MARCELI SCHEFFS, Dyrektor Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.
6. BOLESŁAW STRACHANOWSKI, obywatel ziemski z Czernik, pow. Kościerzyna.

Komisja rewizyjna:

1. WACŁAW HULEWICZ, Papowo Toruńskie.
2. STANISŁAW OSTEN-SACKEN, Starogard.
3. KAROL PLUCIŃSKI, Dyrektor Banku Cukrownictwa w Poznaniu.

Dyrekcja:

1. LUDOMIŁ CENTNER. 2. JÓZEF TWARDZICKI.

Oddziały:

Starogard: Kierownik JÓZEF HENDRYKOWSKI. Tczew: Kierownik LEOPOLD ABT.

*) Ustąpił dnia 21 lutego 1930 r. na skutek nominacji na ministra rolnictwa.

SPRAWOZDANIE
ZA ROK 1929.

Rok sprawozdawczy stał pod znakiem bardzo ciężkiego kryzysu rolniczego, który z biegiem miesięcy rozszerzył się na całe życie gospodarcze kraju. Ceny niektórych zbóż i ziemniaków spadły o 50% i więcej, gdy koszta produkcji rolniczej się nie zmieniły. Stąd siła nabywcza rolnicza zmalała do znikomych granic a płynność warsztatów rolniczych przechodzi próbę ogniową. Odbija się obecnie sztuczne obniżanie w latach ubiegłych cen na ziemiopłody, ograniczanie wywozu zboża i reglamentacja przemiału, które już dawniej spowodowały ubożenie ludności rolniczej. Obecne osłabienie siły nabywczej ludności rolniczej kraju wpłynęło z kolei na zmniejszenie się konsumcji wytworów krajowych i na ostre kurczenie się krajowych rynków zbytu, wytwarzając coraz większą dysproporcję pomiędzy wytwórczością a konsumcją.

Na tle tej depresji gospodarczej instytucja nasza, pracująca w największej części tylko z rolnikami, nie mogła rozwinąć szerszych operacyj, a raczej musiała ze względów ostrożności zasiąg swych interesów ograniczyć. Dlatego obroty instytucji naszej w roku sprawozdawczym zmniejszyły się o ca. 29.000.000.— i wynosiły zł. 255.288.088.58.

W roku sprawozdawczym kapitały własne wzrosły o zł. 216.200.— t. j. do sumy zł. 1.355.550.94. Zwiększenie się kapitałów własnych jest wynikiem wpłat w związku z V. emisją, jaka została uchwaloną na Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu w dniu 22. 12. 28. i winna być zamkniętą z dniem 30. 12. 1930 r. Fakt zwiększania się kapitałów własnych mimo czasów kryzysowych, charakteryzuje zrozumienie naszych akcjonarjuszów dla potrzeby zasilania instytucji właśnie w czasach trudnych.

Ze wzrostem kapitałów własnych wzrosły też sumy bilansowe, które na dzień 31. 12. 29. łącznie z wszystkimi rachunkami wynoszą zł. 7.946.651.12; w porównaniu z sumami za ubiegły rok sprawozdawczy sumy bilansowe wykazują wzrost o zł. 1.207.069.35.

Wkłady wzrosły w roku sprawozdawczym o zł. 221.294.15 t. j. o ca 21.18%. Jako korzystny objaw i dowód zaufania zaznaczyć należy wzrost rachunków oszczędnościowych. Kwoty złożone specjalnie na rachunku oszczędnościowym wynosiły na dzień 31. 12. 28. zł. 32.375.28, podczas gdy na dzień 31. 12. 29. sumy te wzrosły do zł. 342.585.86.

Ogólny brak pieniądza obrotowego odbił się na stanie złożonej gotówki na rachunkach bież., który wykazuje w porównaniu z rokiem ubiegłym zmiejszenie w kwocie zł. 212 865.31.

Mimo to jednak suma kapitału obrotowego banku wzrosła w roku sprawozdawczym wobec podwyższenia się kapitałów własnych i redyskontu weksli, tak iż cyfrowo kapitał obrotowy wyraża się w cyfrze zł. 7.605.697.10, podczas gdy w roku 1928 wynosił tylko zł. 6.472.863 39. Wzrost wynosił zł. 1.132.833.71.

Jak poprzednio tak też w roku 1929 najważniejszą pozycją obrotów banku stanowiły interesy pożyczkowe. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła kwota udzielonych kredytów wekslowych ze zł. 3.724.430.41 do cyfry zł. 4.018.196.44, natomiast operacje z tytułu zastawu rolniczego ze zł. 335.550.— do cyfry zł. 1.099.795. Z tytułu operacyj tych nie przewidujemy żadnych poważniejszych strat, gdyż wszelkie pożyczki są dostatecznie zabezpieczone nawet na wypadek dalszego pogłębienia się kryzysu gospodarczego.

Odsetek weksli protestowanych za rok 1929 wynosi 3,38 %, co świadczy o przezornem traktowaniu operacyj kredytowych.

Dłużnicy w rachunku bież. wynoszą zł. 1.566.860.44. Pozycje te są również dostatecznie zabezpieczone, a o ile są niezabezpieczone, mają charakter przejściowy i są udzielane tylko pierwszorzędnej klienteli.

Nieruchomości składają się z 2-ch objektów t. j. gmachu bankowego i placu budowlanego w Gdyni i figurują w bilansie kwotą zł. 234.217.17.

Koszta handlowe, nie licząc podatków i świadczeń socjalnych w sumie zł. 98.672.90 wynosiły w roku obrachunkowym zł. 385.198.73.

Stratę, jaką w bilansie za rok 1929 wykazujemy w sumie zł. 61.264.13, uzasadniamy koniecznością spisania różnic, powstałych na kursach papierów wartościowych, którą musieliśmy uwidocznić dla przedłożenia realnego bilansu.

Stratę tę proponujemy pokryć z kapitału zapasowego, który będzie wynosił zł. 67.282.21 jednakże wskutek wpłat agia na V. emisję dojdzie kapitał zapasowy do wysokości pierwotnej.

W końcu nadmieniamy, że na mocy pisma Min. Skarbu z dnia 21. 2. 30. L. dz. D. II. 11738/3 upoważnieni jesteśmy do używania w brzmieniu firmy zamiast słów: „Towarzystwo Akcyjne“, brzmienia „Spółka Akcyjna“ i to zgodnie z wymogiem prawa bankowego z dnia 17. 3. 28. Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 231.

Toruń, dnia 15. kwietnia 1930 r.

Pomorski Bank Rolniczy Sp. Akc.

Dyrekcja:

L. Centner. J. Twardzicki.

Sprawozdanie Rady Nadzorczej.

Powołując się na dołączony protokół Komisji Rewizyjnej, Rada Nadzorcza Pomorskiego Banku Rolniczego S. A. w Toruniu ma zaszczyt przedstawić Walnemu Zgromadzeniu sprawozdanie Dyrekcji, bilans oraz rachunek strat i zysków za rok 1929, proponując pokrycie straty w wysokości zł. 61.264.13 w myśl wniosku Dyrekcji.

Zarazem wnosimy o udzielenie pokwitowania Dyrekcji.

Toruń, dnia 15. kwietnia 1930 r.

RADA NADZORCZA:

Dr. ESDEN-TEMPSKI
Prezes.

Sprawozdanie

członków Komisji Rewizyjnej Pomorskiego Banku Rolniczego Sp. Akc. w Toruniu z rewizji i sprawdzenia bilansu na 31. grudnia 1929 r.

Na zaproszenie Dyrekcji Banku poddaliśmy w dniu 27. marca 1930 szczegółowemu badaniu przedstawiony nam bilans Banku na 31. grudnia 1929 r. Bilans ten sprawdziliśmy z protokółami szkontrów kasowych, sporządzonych na dzień powyższy oraz z inwenturami bilansowemi i posiłkowo z księgami Banku.

Na tej podstawie stwierdzamy niniejszem, że cyfry podane w bilansie jak również w rachunku strat i zysków zgodne są z cyframi ksiąg bankowych.

Toruń, dnia 27. marca 1930.

KOMISJA REWIZYJNA:

KAROL PLUCIŃSKI WACŁAW HULEWICZ

Bilans Netto na dzień 31. grudnia 1929 r.

Stan czynny

Nazwa rachunku	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:		140.334,99
2. Waluty zagraniczne		37.413,85
3. Papiery wart. własne		86.633,53
4. Udziały i akcje w przeds. konsorcjalnych		322.710,—
5. Papiery wart. ust. kap. zapasowego		60.495,13
6. Weksle zdyskontowane:		
a) krajowe	3.869.702,89	
b) zagraniczne	148.493,55	
c) z tyt. zastawu roln.	1.099 795,—	5.117.991,44
7. Weksle protestowane		136 021,05
8. Rachunki bieżące		
a) zabezpieczone	1.229 592,59	
b) niezabezpieczone	337.267,85	1.566.860,44
9. Banki „Loro“ krajowe		31,—
10. Banki „Nostro“:		
a) krajowe	23.580,—	
b) zagraniczne	50.425,84	74.005,84
11. Nieruchomości		234.217,17
12. Ruchomości		48.272,13
13. Sumy przechodnie		60 400,42
14. Strata za rok 1929		61.264,13
Suma bilansowa		7.946.651,12
15. Udzielone gwarancje		406.610,47
16. Inkaso		544 409,07
Razem		8.897.670,66

Stan bierny

Nazwa rachunku	Zł	Zł
1. Kapitały własne:		
a) zakładowy	1.005.000,—	
b) zapasowy	128.546,34	
c) amortyzacyjny	5 804,60	
d) wpłacono na V. emisję	216.200.—	
e) agio	20.801,21	1.376.352,15
2. Wkłady:		
a) terminowe	497.797,15	
b) a vista	768.270,21	1.266 067,36
3. Rachunki bieżące (salda kredytowe)		253.642.19
4. Zobowiązania inkasowe		77.848,45
5. Zastaw walorów		91.256,—
6. Redyskont weksli:		
a) w kraju i zagranicą	3.021.253,14	
b) z tytułu zastawu rolniczego	1.099.795,—	4.121.048,14
7. Banki „Loro“ krajowe		87.307,39
8. Banki „Nostro“:		
a) krajowe	120.984.29	
b) zagraniczne	401 096.79	522 081,08
9. Przekazy na Bank		52.416,40
10. Procen.y na rok 1930		40.457,03
11. Sumy przechodnie		58.054,93
12. Dywidenda niepodniesiona		120,—
Suma bilansowa		7.946.651,12
13. Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj		406.610,47
14. Różni za inkaso		544.409,07
Razem		8.897.670,66

Toruń, dnia 31. grudnia 1929 r.

Pomorski Bank Rolniczy Sp. Akc.

L. CENTNER J. TWARDZICKI

Komisja Rewizyjna:

KAROL PLUCIŃSKI WACŁAW HULEWICZ

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

na dzień 31. grudnia 1929 r.

Straty	Zł
Koszty handlowe, odpisy i straty na pap. wartościowych	503.299.25
Procenty i prowizje wypłacone	556.573.44
Amortyzacja ruchomości	2.287.44
	1.062.160.13

Zyski	Zł
Procenty i prowizje pobrane	936.844.60
Zysk na dewizach i walutach	56.855.36
Odzyskane należności	460.58
Zysk z roku 1928	6.735.46
Strata za rok 1929	61.264.13
	1.062.160.13

Toruń, dnia 31. grudnia 1929 r.

Pomorski Bank Rolniczy Sp. Akc.

L. CENTNER J. TWARDZICKI

Komisja Rewizyjna:

(—) KAROL PLUCIŃSKI (—) WACŁAW HULEWICZ